

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS PIRMOJO BLOKO
EKSPLOATAVIMO NUTRAUKIMO
ĮSTATYMAS**

2000 m. gegužės 2 d. Nr. VIII-1661
Vilnius

PREAMBULĖ

Ignalinos atominė elektrinė buvo statyta didelės dalies Rytų Europos šalių energetikos problemoms spręsti, todėl šios elektrinės uždarymas yra ne tik Lietuvos, bet ir tarptautinė problema. Įstatymas priimamas remiantis Nacionaline energetikos strategija.

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės (toliau – Ignalinos AE) pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo teisinius pagrindus.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo programa** (toliau – **eksploatavimo nutraukimo programa**) – teisinių, organizacinių, finansinių bei techninių priemonių visuma pirmajam blokui sutvarkyti, nusprendus, kad jis niekada nebus naudojamas. Ši programa taip pat apima pasirengimo nutraukti pirmojo bloko eksploatavimą ir su tuo susijusių aplinkosaugos, socialinių ir ekonominių problemų sprendimo priemonės.

2. **Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo planas** (toliau – **eksploatavimo nutraukimo planas**) – dokumentas, kuriame nurodyti eksploatavimo užbaigimo veiksmai, jų atlikimo terminai, eksploatavimo nutraukimo strategija, eksploatavimo nutraukimo išlaidos bei finansavimo šaltiniai.

3. **Ignalinos AE pirmojo bloko galutinis sustabdymas** (toliau – **galutinis sustabdymas**) – Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo užbaigimas.

4. **Tarptautinė finansinė pagalba** – esminė ir ilgalaikė finansinė Europos Sąjungos, G7 valstybių grupės, kitų šalių ir tarptautinių finansinių institucijų parama.

5. **Atleisti darbuotojai** – darbuotojai, atleisti dėl Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo.

**ANTRASIS SKIRSNIS
EKSPLOATAVIMO NUTRAUKIMO TVARKA**

3 straipsnis. Eksploatavimo nutraukimo terminas ir sąlygos

1. Pasirengimo nutraukti Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimą darbai turi būti atlikti iki 2005 m. sausio 1 d.

2. Tikslią Ignalinos AE pirmojo bloko galutinio sustabdymo datą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgdama į eksploatavimo nutraukimo programos bei plano vykdymą ir tolesnio šios programos finansavimo iš Lietuvos Respublikos ir tarptautinės finansinės pagalbos šaltinių galimybes.

4 straipsnis. Eksploatavimo nutraukimo planavimas

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė rengia ir iki 2000 m. lapkričio 1 d. patvirtina Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo programą.

2. Programa turi numatyti teises, organizacines, finansines ir technines pirmojo bloko galutinio sustabdymo, įrenginių eksploatavimo nutraukimo, demontavimo, konservavimo, radioaktyviųjų atliekų sutvarkymo, laidojimo, eksploatavimo saugos užtikrinimo dirbant vienam blokui priemones, taip pat priemones neigiamoms ekonominėms, socialinėms ir galimoms sveikatos pasekmėms, susijusioms su Ignalinos AE pirmojo bloko ankstyvu uždarymu ir darbuotojų atleidimu, sumažinti.

3. Vadovaudamasi eksploatavimo nutraukimo programa, eksploatuojanti organizacija – Ignalinos AE parengia galutinį eksploatavimo nutraukimo planą, parengiamųjų darbų planus, etapų ir objektų eksploatavimo nutraukimo projektus. Projektai rengiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymu, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymu ir kitais teisės aktais.

5 straipsnis. Eksploatavimo nutraukimo programos finansavimas

1. Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimas finansuojamas iš Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo fondo, tarptautinės finansinės pagalbos lėšų, bankų paskolų bei kitų Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytų finansavimo šaltinių.

2. Konkrečių pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo darbų etapų ir objektų eksploatavimo nutraukimo projektų finansavimo šaltinius bei tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliotos institucijos.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, vadovaudamasi šio įstatymo nuostatomis, derasi su tarptautinės finansinės pagalbos teikėjais dėl paramos Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo darbams vykdyti ir kiekvienais metais iki gegužės 31 dienos teikia Seimui informaciją apie gautą paramą bei Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo darbų eigą.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė užtikrina Ignalinos AE pirmojo bloko, kai jis bus galutinai sustabdytas, kontrolės bei priežiūros finansavimą.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybė užtikrina nenutrūkstamą visų Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo etapų finansavimą. Draudžiama pradėti įgyvendinti Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo darbų etapus arba objektų eksploatavimo nutraukimo projektus, kurie negrįžtamai nutrauktų pirmojo bloko eksploatavimo procesą arba darytų neigiamą įtaką branduolinės saugos užtikrinimo sąlygoms, kol negarantuojamas visų etapo ar objekto eksploatavimo nutraukimo darbų finansavimas.

6. Ignalinos AE pirmojo bloko amortizaciniai atskaitymai nutraukiami jį galutinai sustabdžius.

7. Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo fondo kaupimo ir naudojimo tvarką nustato šio fondo administravimo įstatymas.

6 straipsnis. Atleistų darbuotojų socialinės garantijos

Atleistų darbuotojų socialines garantijas nustato atskiras įstatymas.

7 straipsnis. Investicijų projektai

Visuose naujai rengiamuose Ignalinos AE investicijų projektuose, įskaitant radioaktyviųjų atliekų saugyklų ir kapinynų, turi būti numatomos pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo pasekmės.

8 straipsnis. Licencijavimas

Eksploatavimo nutraukimo darbų etapams ir objektų eksploatavimo nutraukimo projektams išduodamos licencijos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

9 straipsnis. Atsakomybė už branduolinę saugą

Už tinkamą ir saugų Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimą, jo priežiūrą, nusprendus, kad jis daugiau nebus naudojamas, demontavimą bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, taip pat už branduolinę žalą, padarytą fiziniams ir juridiniams asmenims, jų turtui, gamtinei aplinkai ir žmonių sveikatai, įstatymų nustatyta tvarka atsako eksploatuojanti organizacija – Ignalinos AE.

10 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė per mėnesį nuo šio įstatymo įsigaliojimo parengia ir pateikia Seimui įstatymo projektą dėl Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo fondo.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, vadovaudamasi Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo programa, iki 2002 m. kovo 31 d. patvirtina galutinį Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo planą, parengia jo ekonominį-finansinį pagrindimą ir numato piniginių srautų judėjimą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS